

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 30 Nisan 2019

Sayı : 9057

11631

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt SELÇUK tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Sa. Sayek
Selin Sayek Böke
İzmir Milletvekili

Ekonomik krizin ağır sonuçları işsizlik ve enflasyondaki gelişmelerle günden güne daha da belirginleşmektedir. Geçmiş deneyimler kriz dönemlerinde başta kadınlar olmak üzere dezavantajlı toplum kesimlerinin, hem krizden hem de krize karşı uygulanan tedbirlerden daha olumsuz etkilendiğini ortaya koymaktadır. Bu koşullar altında, ekonomik ve finansal kriz karşısında uygulanan tedbirlerin bu süreçte eşitsizlikleri derinleştirmemesini gözetmenin ne derece önemli olduğu açıktır. Ağırlaşan kriz koşullarının ekonomide hali hazırda var olan toplumsal cinsiyet eşitsizliğini daha da derinleştirmesine engel olacak sosyal politika ve istihdam tedbirlerinin alınması bu koşullar altında daha da önem kazanmaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) ve Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü'nün (OECD) en güncel verilerine göre:

- Türkiye, OECD ülkeleri arasında toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin istihdam piyasasında en derin yaşandığı ülkedir. OECD genelinde çalışma çağındaki (15-64 yaş arası) erkek nüfusun yüzde 76'sı istihdam edilirken Türkiye'de bu oran yüzde 70,9'dur. OECD genelinde çalışma çağındaki (15-64 yaş arası) kadın nüfusun yüzde 60,9'u istihdam edilirken Türkiye'de bu oran yüzde 32,9. Yani kadınların istihdam oranı OECD genelinin çok altındadır. Tüm OECD ülkeleri arasında en düşük kadın istihdam oranı yüzde 32,9 ile Türkiye'dedir.
- Aynı eşitsizlik işgücüne katılım oranlarında da belirgindir. OECD genelinde işgücüne katılım oranı erkeklerde yüzde 80,4 iken, Türkiye'de de bu oran OECD geneline yakın ve yüzde 78,8 düzeyindedir. Ancak kadınların işgücüne katılım oranı Türkiye'de OECD geneline kıyasla çok düşük düzeydedir. OECD verilerine göre, OECD genelinde kadınların işgücüne katılım oranı yüzde 64,8 iken, bu oran Türkiye'de yüzde 38,4'tür.
- TÜİK verilerine göre çalışan kadınların yüzde 20,9'u ücret almamaktadır. Bir diğer deyişle 8 milyon 661 bin çalışan kadının 1 milyon 807 bini ücretsiz aile işçisi konumundadır.
- Çalışmaya hazır ama iş aramaktan vazgeçmiş olan ümidini kaybeden milyonlar da göz önüne alındığında kadınlar arasında işsizliğin erkeklere kıyasla çok daha yaygın olduğu da ortaya çıkmaktadır. Ümidini kaybedenler de göz önüne alındığında erkekler arasında işsizlik oranı yüzde 17,4 iken, kadınlar arasında işsizlik oranı yüzde 26,2'dir.

Bu bağlamda;

1. Kadınlar için istihdama katılımı güçlendiren ve cinsiyet eşitliğini gözetken sosyal politika uygulamalarının bugüne dek başarı sağladığını düşünüyor musunuz? Bu değerlendirmeye temel oluşturacak etki analizleri Bakanlığınız tarafından yapıldı ve kamuoyu ile paylaşıldı mı?
2. Gerçekler ve veriler bu kapsamda durumun düzeltilmesine dönük bir politika değişikliğine işaret ederken, Bakanlığınızın uyguladığı politikalarda bu yönde bir adım atacak mısınız?
3. Kadınların istihdama katılımının artırılmasına dönük ilave ve acil tedbirler planlıyor musunuz? Özellikle kreş, gündüz bakım evi, hasta ve yaşlı bakım evleri açmak gibi sosyal bakım hizmetlerine dönük yatırımları Bakanlığınız ve yerel yönetimlerle eşgüdümlü olarak yapacak mısınız? Çalışma hayatına katılımı etkileyen, kadınlara özgü görülen ev içi sorumlulukların çözümü için ihtiyaç duyulan kamu politikalarını belirlediniz mi? Bu yönde bir eylem planınız var mı?

11631

4. Ekonomik kriz ortamında kadınların istihdamda korunmasına ilişkin bir zorlayıcı/önleyici/teşvik edici bir hazırlığınız var mıdır?
5. Çalışan kadınların emeğinin karşılığı olarak ücret almasını sağlamaya ve eşit işe eşit ücret ilkesini ve terfi süreçlerinde eşitlik ilkesini hayata geçirmeye dönük zorlayıcı ya da teşvik edici tedbirler planlıyor musunuz?
6. Kadın girişimciliğini destekleyici, finansmana erişim, eğitim ve bilgilendirme konularında politikaları geliştirmeye dair planlarınız var mı? Varsa detayları nedir?
7. Toplumsal cinsiyet eşitliğine dair farkındalığın temellerinin atıldığı eğitim alanında YÖK'ün Şubat 2019'da "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği" tutum belgesini kaldırmış olması ve bununla eşgüdümlü attığı adımların sosyal politikalar ve çalışma hayatı bakımından kadınları nasıl etkilemesini öngörüyorsunuz? Ortaya çıkacak olumsuz etkileri ortadan kaldırmak için Bakanlığınız hangi politikaları izleyecektir?